

05/10/2023

Prevenció del suïcidi per a persones amb diagnòstic d'esquizofrènia: un nou enfocament basat en estratègies telemàtiques

Una revisió de la literatura científica troba resultats que suggereixen que les intervencions de prevenció del suïcidi mitjançant contacte telefònic semblen ser viables i eficaces per a reduir la ideació suïcida en pacients amb esquizofrènia i símptomes psicòtics.

istock/tadamichi

Durant dècades, el suïcidi ha estat una de les principals causes de mort prematura a tot el món. Les persones amb diagnòstic d'esquizofrènia i símptomes psicòtics constitueixen un grup de particular risc, especialment durant els períodes de recaiguda i els primers mesos després de l'alta hospitalària. Davant aquesta realitat, és indispensable posar en marxa accions preventives eficaces.

Tot i sent necessària l'adopció d'estratègies innovadores per a tractar a totes les persones que han intentat suïcidar-se, concretament en pacients amb esquizofrènia i símptomes psicòtics es disposa de menor evidència científica sobre els abordatges més eficaços i de possible implementació. El tractament de l'esquizofrènia comprèn un abordatge social, psicològic i farmacològic que, en general, només és mitjanament eficaç. Sembla que aquesta població es caracteritza per presentar particulars dificultats en la continuïtat del tractament. I, què podria ajudar a millorar aquesta falta d'adhesió a la intervenció? En el context de la pandèmia de COVID-19, la telemedicina va resultar crucial per a augmentar les oportunitats d'accés als serveis de salut en població de risc. Les intervencions basades en la

telecomunicació -que inclouen videoconferències, contactes telefònics i programes per Internet- ofereixen una oportunitat per a controlar el risc de suïcidi de forma cost-efectiva. No obstant això, i malgrat l'augment de la recerca sobre l'efectivitat de les intervencions de telesalut, es necessita disposar d'una perspectiva global sobre l'evidència científica publicada fins avui. Per aquest motiu, hem dut a terme una revisió de la literatura sobre programes telefònics de prevenció del suïcidi entre pacients amb esquizofrènia i trastorns psicòtics.

En primer lloc, hem realitzat la recerca bibliogràfica en les bases de dades electròniques de prestigi PubMed, PsycInfo, Scopus i Web of Science. Després, els articles han estat seleccionats per dos revisors de manera independent, i posteriorment, hem procedit a extreure les dades i analitzar la qualitat metodològica dels estudis. Un total de 198 publicacions d'interès han estat trobades, si bé finalment hem seleccionat únicament 5 estudis que compleixen amb els criteris d'elegibilitat en relació amb els objectius plantejats.

Els resultats d'aquesta revisió bibliogràfica suggereixen que les intervencions de *telesalut* es relacionen significativament amb una disminució del número i de la durada de les hospitalitzacions, així com amb una reducció dels pensaments suïcides entre els pacients amb esquizofrènia. A més, en comunitats d'escassa accessibilitat, com les poblacions rurals, els programes de prevenció telemàtics han ajudat a resoldre els problemes relacionats amb el seguiment del tractament. Quines implicacions pràctiques tenen aquests resultats? Encara que de moment disposem d'un nombre limitat d'estudis amb l'enfocament i la qualitat metodològica suficient per a derivar conclusions robustes, es mostra que aquestes intervencions poden ser molt prometedores en la prevenció telemàtica de les conductes suïcides en pacients diagnosticats d'esquizofrènia. En conclusió, reforçar la connexió entre pacients i professionals de salut a través de la telemedicina podria afavorir l'adhesió al tractament, ajudar a millorar l'accés als serveis per a poblacions de risc en zones remotes i oferir oportunitats per a millorar els serveis d'atenció a la salut mental.

Laura Comendador^{1,2}, Ana Isabel Cebrià^{2,3,4}, Antoni Sanz^{5,6}, Víctor Pérez^{3,7,8} i Diego Palao^{1,2,3}

¹ Departament de Psiquiatria i Medicina Legal. Universitat Autònoma de Barcelona

² Departament de Salut Mental. Hospital Universitari Parc Taulí. Unitat Mixta de Neurociència Traslacional I3PT-INc-UAB. Institut d'Investigació i Innovació Parc Taulí I3PT

³ Centro de Investigación Biomédica en Red de Salud Mental (CIBERSAM). Instituto de Salud Carlos III

⁴ Departament de Psicologia Clínica i de la Salut. Universitat Autònoma de Barcelona

⁵ Departament de Psicologia Bàsica, Evolutiva i de l'Educació. Universitat Autònoma de Barcelona

⁶ Grup d'Investigació en Estrès i Salut (GIES). Universitat Autònoma de Barcelona

⁷ Institut de Neuropsiquiatria i Addiccions (INAD). Institut Hospital del Mar d'Investigacions Mèdiques (IMIM). Parc de Salut Mar

⁸ Departament de Psiquiatria. Universitat Pompeu Fabra Barcelona

laura.comendador@uab.cat, antonio.sanz@uab.cat

Referències

Comendador, L., Cebrià, A. I., Sanz, A., Pérez, V., & Palao, D. (2023). **Telephone-Delivered Interventions for Suicide Prevention in Schizophrenia and Related Disorders: A Systematic Review.** *Healthcare*, 11(3), 432. <http://dx.doi.org/10.3390/healthcare11030432>

[View low-bandwidth version](#)